



CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA
CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI

Nr. 31/02-126-12446

Chișinău

„ 23 ” decembrie 2022

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

secretariat@midr.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat

cancelaria@gov.md

Ref: scrisoarea nr. 18-23-11931 din 8 decembrie 2022/număr unic 910/MIDR/2022

Prin prezenta, Centrul de armonizare a legislației prezintă Declarația de compatibilitate, elaborată în baza examinării proiectului de Lege pentru modificarea Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică, prevăzut de Obiectivul 8.4 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022, aprobat prin HG nr. 235/2021.

Anexă: 6 file

/Semnat electronic/

Șef Centru

Natalia SUCEVEANU

Digitally signed by Suceveanu Natalia
Date: 2022.12.23 09:02:24 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova



DECLARAȚIE DE COMPATIBILITATE

În baza expertizei proiectului de Lege pentru modificarea Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică, prevăzut de Obiectivul 8.4 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022, aprobat prin HG nr. 235/2021.

Prezenta Declarație de compatibilitate a fost întocmită de Centrul de armonizare a legislației în baza Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, a HG nr. 657/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat și a HG nr. 1171/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

Proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică **transpune parțial** Directiva (UE) 2018/2002 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de modificare a Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 328/210 din 21 decembrie 2018, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC/ Directive (EU) 2018/2002 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2018 amending Directive 2012/27/EU on energy efficiency, published in the Official Journal L 328/210 from 21 December 2018, as was adapted by the Ministerial Council of the Energy Community' Decision 2021/14/MC-EnC.

I. Obiectul proiectului

Proiectul național are ca scop continuarea procesului de armonizare legislativă în domeniul eficienței energetice, în speță, prin transpunerea în legislația națională a dispozițiilor Directivei (UE) 2018/2002 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de modificare a Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC. Astfel, proiectul național își propune crearea/modificarea cadrului juridic național pentru: aprobarea țintelor naționale în domeniul eficienței energetice, dar și al energiei regenerabile și GES pentru orizontul de timp 2030, precum și al elaborării unui plan integrat în domeniul energiei și climei; extinderea perioadei pentru care se va aplica obligația economiilor noi și anuale de energie; reconfirmarea posibilității generării unor noi economii de energie în baza schemei de obligații de eficiență energetică, a măsurilor alternative sau printr-o combinare a acestora; consolidării rolului de sector exemplu al sectorului clădirilor publice; clarificării regulilor privind contorizarea gazelor naturale, energiei electrice, încălzirii, răcirii și alimentării cu apă caldă menajeră; stabilirii obligațiilor furnizorului de resurse energetice în raport cu consumatorul final, pe marginea facturării consumului, precum și a informației prezentate acestuia.

Menționăm că, obligația de transpunere a versiunii adaptate a Directivei 2012/27/EU, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2018/2002, aprobată prin Decizia D/2021/14/MC-EnC

Consiliului Ministerial al Comunității Energetice¹ rezultă din angajamentele asumate de Republica Moldova în calitate de membru al Comunității Energetice, în cadrul Tratatului de constituire a Comunității Energetice.

Evidențiem că, Directiva 2018/844 (*performanța energetică pentru clădiri*), Directiva 2018/2002 (*eficiența energetică*), Regulamentul 2018/1999 (*guvernanța uniunii energetice și a acțiunilor climatice*), Directiva 2019/944 (*normele comune pentru piața internă de energie electrică*), sunt acte UE care nu au constituit obiect al transpunerii în legislația națională. Totodată, menționăm că acestea fac parte din Pachetul celor 8 acte UE „Energie curată pentru toți europenii”², adoptat în an. 2019.

Proiectul național propus spre examinare reprezintă un exercițiu de continuitate a armonizării legislației RM cu legislația UE în domeniul energetic, în măsura în care, Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică este un act normativ național armonizat care a asigurat transpunerea dispozițiilor Directivei 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. D/2015/08/MC-EnC.

Proiectul de act normativ reglementează, în principal, următoarele aspecte relevante din punct de vedere al transpunerii:

- Stabilește țintele naționale de eficiență energetică pentru anul 2030 (Dispoziții finale și tranzitorii ale proiectului național);
- Instituie obligația de elaborare și aprobare a Planului Național Integrat pentru Energie și Climă (art. 6 din proiectul național);
- Stabilește obligațiile referitoare la economiile de energie (art. 7¹ din proiectul național);
- Introduce prevederi privind evidența și măsurarea energiei electrice și a gazului natural (art. 16 din proiectul național);
- Introduce prevederi privind măsurarea energiei termice furnizate pentru încălzire, răcire și/sau prepararea apei calde menajere; sub și alocarea costurilor cu furnizarea energiei termice pentru încălzire, răcire și/sau prepararea apei calde menajere; citirea la distanță a contoarelor și repartitoarelor de costuri (art. 16¹ – 16³ din proiectul național);
- Introduce prevederi referitoare la facturarea și accesul la informațiile privind consumul de gaze naturale și electricitate (art. 17 din proiectul național);
- Stabilește prevederi privind facturarea și accesul la informații privind consumul de energie termică pentru încălzire, răcire și prepararea apei calde menajere; costul accesului la informații privind măsurarea și facturarea consumului de gaze naturale și energie electrică; costul accesului la informații privind măsurarea și facturarea consumului pentru încălzire, răcire și prepararea apei calde menajere (art. 17¹ – 17³ din proiectul național) etc.

¹ Decision 2021/14/MC-EnC amending Article 20 and Annex I to the Treaty establishing the Energy Community and incorporating Directive (EU) 2018/2001, Directive (EU) 2018/2002, Regulation (EU) 2018/1999, Delegated Regulation (EU) 2020/1044, and Implementing Regulation (EU) 2020/1208 in the Energy Community *acquis communautaire*

² Clean energy for all Europeans package, adopted in 2019

II. Evaluarea din perspectiva compatibilității cu Dreptul UE

Din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de reglementare, prezentul demers normativ se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate *Politicii energetice europene*, pe segmentul legislativ al *eficienței energetice*.

Astfel, din perspectiva proiectului examinat, la nivelul legislației europene, prezintă relevanță directă dispozițiile **Directivei (UE) 2018/2002** a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de modificare a Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică. În context, Directiva (UE) 2018/2002 urmărește adaptarea legislației UE în domeniul energiei în conformitate cu obiectivele privind eficiența energetică și de climă din 2030 și contribuie la strategia Uniunii energetice pentru: a reduce dependența UE de energia importată; a reduce emisiile de gaze; a crea locuri de muncă și creștere economică; a consolida drepturile consumatorilor și a atenua sărăcia energetică.

Menționăm că, transpunerea și implementarea dispozițiilor Directivei (UE) 2018/2002 este importantă în contextul realizării obligațiilor Republicii Moldova ce rezultă din Anexa VIII la Capitolul 14 „Cooperarea în sectorul energetic” din Titlul IV al Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, precum și a obligațiilor stabilite prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC. Astfel, termenul de transpunere și punere în aplicare a dispozițiilor specificate în alin. 2, pct. 1, art. 2 din Decizie fiind stabilit, de până la 30 iunie 2023, cu informarea Secretariatului Comunității Energetice despre măsurile normative întreprinse în cadrul acesteia.

a) Analiza comparativă a transpunerii

Art. I - Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică

Pct. 3 din proiectul național modifică art. 1 „Scopul legii” în corespundere cu dispozițiile art. 1, pct. 1 din Directiva (UE) 2018/2002 care a modificat art.1, alin. (1) din Directiva 2012/27/UE.

Pct. 10 din proiectul național modifică art. 8 „Schema de obligații în domeniul eficienței energetice” în concordanță cu dispozițiile art. 1, pct. 4 din Directiva (UE) 2018/2002, care a introdus art. 7a și art. 7b în Directiva 2012/27/UE.

Pct. 11 din proiectul național modifică alin. 1, art. 11 „Instituția publică care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice” în conformitate cu dispozițiile introduse prin art. 1, pct. 12 din Directiva (UE) 2018/2002 care a modificat art. 20 din Directiva 2012/27/UE.

Pct. 17 din proiectul național modifică art. 16 „Evidența și măsurarea energiei electrice și a gazului natural” și pct. 9 din Dispozițiile finale și tranzitorii corespunzător dispozițiilor art. 1, pct. 5 din Directiva (UE) 2018/2002, care a introdus modificări la art. 9 din Directiva 2012/27/UE.

Pct. 18 din proiectul național introduce art. 16¹ „Măsurarea energiei termice furnizate pentru încălzire, răcire și/sau prepararea apei calde menajere” în corespundere cu dispozițiile art. 1, pct. 6 din Directiva (UE) 2018/2002, care a introdus art. 9a din Directiva 2012/27/UE.

Pct. 18 din proiectul național introduce art. 16² „Sub și alocarea costurilor cu furnizarea energiei termice pentru încălzire, răcire și/sau prepararea apei calde menajere” similar dispozițiilor art. 1, pct. 6 din Directiva (UE) 2018/2002, care a introdus art. 9b din Directiva 2012/27/UE.

Pct. 18 din proiectul național introduce art. 16³ „Citirea la distanță a contoarelor și repartitoarelor de costuri” corespunzător dispozițiilor art. 1, pct. 6 din Directiva (UE) 2018/2002, care a introdus art. 9c din Directiva 2012/27/UE.

Pct. 19 din proiectul național modifică art. 17 „Facturarea și accesul la informațiile privind consumul de gaze naturale și electricitate” în concordanță cu dispozițiile art. 1, pct. 7 din Directiva (UE) 2018/2002, care modifică art. 10 din Directiva 2012/27/UE.

Pct. 20 din proiectul național introduce art. 17¹ „Facturare și accesul la informații privind consumul de energie termică pentru încălzire, răcire și prepararea apei calde menajere” în conformitate cu dispozițiile art. 1, pct. 8 din Directiva (UE) 2018/2002, care introduce art. 10a din Directiva 2012/27/UE.

Pct. 20 din proiectul național introduce art. 17² „Costul accesului la informații privind măsurarea și facturarea consumului de gaze naturale și energie electrică” în conformitate cu dispozițiile art. 1, pct. 9 din Directiva (UE) 2018/2002, care modifică art. 11 din Directiva 2012/27/UE.

Pct. 20 din proiectul național introduce art. 17³ „Costul accesului la informații privind măsurarea și facturarea consumului pentru încălzire, răcire și prepararea apei calde menajere” în conformitate cu dispozițiile art. 1, pct. 10 din Directiva (UE) 2018/2002, care introduce art. 11a din Directiva 2012/27/UE.

Pct. 26-28 din proiectul național introduc modificările corespunzătoare în Anexele nr. 1,2 și 8, în conformitate cu dispozițiile de modificare introduse prin Anexa la Directiva (UE) 2018/2002 prin care au fost modificate Anexele IV, V, VII, IX, XII și introdusă Anexa VIIa la Directiva 2012/27/CE.

Totodată autorul ajustează prevederile Legii nr. 139/2018 la dispozițiile Directivei 2012/27/UE, prin introducerea și definirea noțiunii de „energie”, similar definiției date în pct. 1, art. 2, cap. I al Directivei 2012/27/UE.

Suplimentar, menționăm că pct. 7 din proiectul național prin modificarea art. 6 din Legea nr. 139/2018 creează cadrul juridic necesar pentru implementarea dispozițiilor art. 3 „Planurile naționale integrate privind energia și clima” din Cap. 2 al Regulamentului (UE) 2018/1999.

Celelalte prevederi și definiții incluse în proiectul național, precum: „operator al sistemului de transport al energiei”, „operator al sistemului de distribuție al energiei”, „sărăcie energetică”, nu cad sub incidența reglementării actului european examinat, acestea necontravenind normelor UE în domeniu.

b) Observații de compatibilitate cu Directiva 2018/2002/UE

Pct. 8 din proiectul național abrogă art. 7 din Legea nr. 139/2018, care se referă la Strategia sectorială pentru renovarea fondului imobiliar național pe termen lung ceea ce contravine prevederilor art. 2a „Strategia de renovare pe termen lung” din Directiva 2010/31/UE, introdus prin Directiva (UE) 2018/844. Astfel, considerăm necesar menținerea prevederilor naționale referitoare la aprobarea Strategiei sectoriale pentru renovarea fondului imobiliar național pe

termen lung, ca document ce oferă: o imagine de ansamblu a fondului imobiliar național, bazată, după caz, pe eșantioane statistice; soluții identificate pentru renovarea fondului imobiliar național, care să fie eficiente din punct de vedere economic și relevante pentru zona climatică și tipurile de clădiri respective; politici și măsuri de stimulare a lucrărilor de renovare majoră și eficientă din punct de vedere economic, inclusiv a lucrărilor de renovare majoră pe etape; prognoze pe termen lung pentru facilitarea luării deciziilor cu privire la efectuarea investițiilor de către persoanele interesate, de către companiile de construcții și de către instituțiile financiare și o estimare, bazată pe date concrete, a economiilor de energie preconizate.

Pct. 9 din proiectul național, prin introducerea unui articol nou, 7¹ „Obligații referitoare la economiile de energie” și pct. 2 din Dispozițiile finale și tranzitorii, creează cadrul legal primar necesar reglementării economiilor de energie. Consecvent, în Tabelul de concordanță, gradul de compatibilitate se va modifica din „compatibil” în „parțial compatibil”, iar compartimentul 7 al Tabelului va menționa diferențele, motivele care stau la baza transpunerii parțiale și compartimentul 8 va specifica proiectele de acte și termene preconizate pe viitor pentru realizarea transpunerii integrale ale dispozițiilor actului UE.

Proiectul național nu a asigurat transpunerea corespunzătoare din art. 1, pct.11 din Directiva (UE) 2018/2002, care introduce modificări la art. 15 (2a) din Directiva 2012/27/UE. Astfel, chiar dacă prevederea în cauză se referă la obligația Comisiei Europene, în urma consultării părților interesate, de a pregăti o metodologie comună, pentru a încuraja operatorii de rețea să reducă pierderile, să pună în aplicare un program de investiții în infrastructură rentabil din punctul de vedere al costurilor și eficient din punctul de vedere al energiei și să țină cont în mod corespunzător de eficiența energetică și de flexibilitatea rețelei, considerăm oportună preluarea unei atare sarcini și pentru autoritățile naționale ale RM. Mai mult, nici Tabelul de concordanță prezentat nu conține careva mențiuni referitoare la netranspunerea acestei prevederi UE.

III. Respectarea mecanismului de armonizare

a) Observații privind Nota informativă

Nota Informativă a proiectului național urmează a fi revizuită în vederea respectării cerințelor stabilite în art. 30 din Legea 100/2017 privind actele normative, respectiv, completată conform analizei de compatibilitate la Compartimentul 3 „Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene” și Compartimentul 9 „Constatările expertizei de compatibilitate”.

b) Observații la clauza de armonizare a proiectului de Lege

Proiectul național nu conține clauza de armonizare, care este obligatorie pentru toate actele normative care au ca scop transpunerea legislației UE, inclusiv și pentru cele de modificare. Astfel, ținând cont de prevederile art. 31 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și pct. 30 din Regulamentul privind armonizarea, după preambul și clauza de adoptare a proiectului național urmează a fi inserată clauza de armonizare, în următoarea redacție:

Prezenta lege transpune parțial Directiva (UE) 2018/2002 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de modificare a Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 328/210 din 21 decembrie 2018,

în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC.

Totodată, reieșind din considerentul că prevederile actuale ale Legii nr. 139/2018 asigură transpunerea și conformitatea cu dispozițiile actelor de modificare succesive ale Directivei 2012/27/UE, clauza de armonizare va fi prezentată după cum urmează:

Prezenta lege transpune Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 315 din 14 noiembrie 2012, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2018/2002 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de modificare a Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC.

IV. Concluzii

Ca urmare a expertizei de compatibilitate realizate, apreciem că, proiectul național și-a atins finalitatea urmărită, asigurând transpunerea parțială, dar corespunzătoare a dispozițiilor Directivei (UE) 2018/2002 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de modificare a Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică, cu observațiile expuse în Capitolul II al prezentei Declarații.

Totodată, în procesul de definitivare a proiectului, vor fi revizuite și ajustate în mod corespunzător instrumentele de armonizare conform obiecțiilor formulate în Capitolul III al prezentei Declarații.

Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil și obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM – UE.

Expert al Centrului de armonizare a legislației:

Rodica Marcinschi, consultant principal

Tel: 022-250-414/68872686

Email: rodica.marcinschi@gov.md

